

багато правил і винятків, що ускладнює їх засвоєння і застосування на практиці. З впровадженням Міжнародних стандартів фінансової звітності (IFRS) для публічних компаній у Канаді виникає питання гармонізації цих стандартів з національними стандартами (ASPE) для непублічних компаній. Бухгалтери повинні постійно адаптуватися до змін в технологіях та використовувати сучасне програмне забезпечення для обліку та фінансового аналізу. Це може бути викликом для менших фірм та бухгалтерів без відповідних ресурсів. Також постійна боротьба з фінансовими викривленнями у звітності та зловживаннями є постійним завданням для бухгалтерів та аудиторів. Для забезпечення довіри до фінансової звітності необхідно впроваджувати жорсткий внутрішній контроль і аудиторські процедури. Хоча в Канаді є законодавство, що регулює доступ до фінансової інформації, існують випадки, коли ця інформація може бути недостатньою або нецілком прозорою, що може створити проблеми для стейкхолдерів.

Ці проблеми вимагають від бухгалтерів у Канаді високої професійної компетентності, гнучкості та здатності ефективно вирішувати складні завдання в сфері бухгалтерського обліку і фінансів [5].

У висновку можна сказати, що бухгалтерський облік в Канаді має свої переваги та виклики. Система бухгалтерського обліку в цій країні визначається регулюючими органами та стандартами, такими як Канадський інститут бухгалтерів (CPA Canada) і Міжнародні стандарти фінансової звітності (IFRS). Основні переваги канадської системи обліку - це прозорість фінансової інформації, вибір програмного забезпечення, спеціальні стандарти для різних галузей і високий стандарт професійної етики. Однак існують виклики, такі як складність податкової системи, необхідність адаптації до нових технологій, боротьба з фінансовим обманом і зловживаннями, а також необхідність постійного навчання та професійного розвитку.

Список використаних джерел:

1. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. URL: <http://bses.in.ua/journals/2016/52016/36.pdf>
2. Аналіз моделей бухгалтерського обліку. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/23964/1/S.24.pdf>
3. CPA Canada URL: <https://www.cpacanada.ca/>
4. Randstad Canada. URL: <https://www.randstad.ca/job-seeker/job-profiles/accountant/>
5. Exploring the History and Trends of Accounting in Canada and the United States URL: https://scholarsarchive.library.albany.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1020&context=honorscollege_accounting

МОДЕЛІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

Мошковська О. А., д-р екон. наук, професор, Кондратьєв В. С., здобувач вищої освіти, Державний торговельно-економічний університет, м. Київ

Кожна країна є неповторною: різні традиції, різний менталітет, різні історичні, економічні та політичні особливості тощо. Саме тому

бухгалтерський облік теж різниться в різних країнах світу. Основні причини різності ведення обліку полягають в географічному розташуванні, економічному розвитку, різному рівні управління, кваліфікації кадрів, правовому регулюванні, розвитку самого бухгалтерського обліку та розвитку науки.

На систему бухгалтерського обліку впливають чинники з макро- (будуть впливати на формування системи) або мікросередовища (визначають систему обліку) [2].

Таблиця 1 – Чинники впливу з макро- та мікросередовища

Макросередовище	Мікросередовище
Економічна стабільність	Географічне положення
Орієнтація на міжнародні моделі	Розміри суб'єкта
Фіскальна політика	Правові врегулювання держави
Залученість держави у питаннях регулювання	Сфера діяльності

Країни макрорівня зазвичай відзначаються: суттєвою чисельністю кваліфікованих робітників; мають орієнтацію на відкрите та справедливе, об'єктивне подання інформації; мають добре розвинуті ринки, що торгують капіталом. Це ті країни, що беруть як приклад з Великобританії, або країн Північної Америки.

Країнам мікрорівня характерні такі ознаки: незначна чисельність кваліфікованих робітників (у зв'язку з тим, що бухгалтерська діяльність з'явилася відносно нещодавно в таких країнах та зараз перебуває у стадії формування); ринки капіталу наявні, але не є розвинутими; орієнтир на оподаткування; правове врегулювання превалює над економічним змістом.

Як наслідок були сформовані різні моделі бухгалтерського обліку [3] [4]:

➤ Англо-американська модель або англосаксонська;

Основні принципи цієї моделі були розроблені Великобританією та США. Стиль ведення: облік орієнтується на потреби кредиторів та інвесторів; втручання держави в справи обліку є мінімальним; ринок цінних паперів, фінансовий ринок є добре розвинутими, відображається міцний зв'язок з акціонерним товариством; мають достатньо розвинуту економіку; особлива увага приділяється кваліфікації кадрів. Також інколи цю модель називають демократичною або ліберальною, через її «багатодозволеність» та гнучкість (перш за все, це пов'язано з історичним минулим цих країн, адже правові традиції зароджувалися з частковим втручанням держави). Один з основних принципів обліку: «достовірна й справедлива інформація». Застосовується в таких країнах, як Індія, Канада, Мексика, Нідерланди, Австралія, Ізраїль та інші.

➤ Континентальна модель;

Цю модель використовують переважно в тих країнах, де правові традиції ґрунтуються на основі римського права. Тобто уряд або законодавчий орган формує основні принципи бухгалтерського обліку. До таких країн належать: Іспанія, Німеччина, Франція, Португалія, Швейцарія, Швеція, і Японія –

найбільше частка приходить на країни Європи. Особливістю цієї моделі є те, що в ній відображається тісний зв'язок бізнесу з банківською справою, яка, більшою мірою, задовольняють фінансові потреби. Також відрізняється вищезгадана система високим рівнем консервативності, повною опорою на законодавчу базу, на основі якої й здійснюється бухгалтерський облік та великим впливом держави у справі обліку. Облік спрямований переважно на задоволення вимог державного керівництва, а не на потреба кредиторів. Варто зазначити, що ця система відкликається й українському бухгалтерському обліку.

➤ Південноамериканська модель;

Переважно орієнтована на правила оподаткування. Характерна нестабільна економічна та політична система; високий рівень інфляції; політика обліку загнана в жорсткі межі, де держава контролює всі процеси та контролює всі доходи, як підприємств, так і населення. Державне фінансування – це основне джерело залучення додаткових фінансових ресурсів. Ця модель притаманна всім країнам Південної Америки, таким як Бразилія, Чилі, Перу, Аргентина та інші.

➤ Ісламська модель;

Цю модель використовують країни Близького Сходу (Саудівська Аравія, Арабська Емірати, Оман та інші країни). Основним фактором, що впливає на ідею та діяльність цієї ідеї – це релігійні мотиви. Значний акцент робиться на тому, що матеріальне і духовне в суспільстві має бути в гармонії, балансі (і саме ісламська модель може забезпечити цей баланс). Мета цієї моделі – дотримуватись ісламських принципів, перейти до господарювання. Таким чином, отримання фінансових дивідентів є заборонений; перевага надається цінам на ринку при оцінці зобов'язань компаній, оцінці активів.

➤ Інтернаціональна модель [1];

Була сформована відносно нещодавно та орієнтується на учасників міжнародних валютних фондів та на інтереси транснаціональних корпорацій. Вищезгадана модель створена задля узгодження питань обліку в міжнародних відносинах.

➤ Модель країн колишнього радянського союзу або країн Східної Європи;

Ця модель є найменш популярною та дещо застарілою. Стиль ведення: єдина бухгалтерія, а основна ідея була спрямована на зниження собівартості. Проте значна кількість країн колишнього «соціалістичного табору» провели ряд реформ щодо моделі бухгалтерського обліку.

Варто зазначити, що хоч країни можуть входити до однієї системи бухгалтерського обліку, але в світі немає й двох країн, де ці системи будуть ідентичними. Так, вони можуть мати певний ряд спільних ознак, або система однієї країни може впливати на систему іншої (наприклад, Нова Зеландія та Австралія ведуть облік за британською системою через історичне підґрунтя, адже ці країни раніше були колонією Великобританії), але однаковими системи не будуть.

Принципи бухгалтерського обліку визначаються умовами конкретної країни. Моделі розвивалися в різні моменти часу та під впливом соціальних,

політичних, економічних умов. Тому кожна модель значно відрізняється від інших. Наприклад, англосаксонська модель (або інша назва – англо-американська) знаходиться постійно в русі та динаміці, в той же час континентальна модель навпаки прагне мати стійкість, а ісламська модель притаманна лише країнам Близького Сходу через релігійні мотиви. Варто зазначити, що все більше розвинутих країн прагнуть перейти до міжнародної моделі бухгалтерського обліку та визнають міжнародні стандарти фінансової звітності. Також значна частка країн, і Україна в тому числі, й досі реформує сою систему бухгалтерського обліку (переважно реформи відбуваються в країнах колишнього Радянського Союзу). Але дивлячись на досвід інших країн, Україна може обрати для себе оптимальний курс розвитку з метою покращення бухгалтерського обліку, і, звичайно, з урахуванням власної специфіки. Вищезгадане буде стимулом для економічного зростання, збільшення інвестицій та покращенням міжнародних відносин.

Список використаних джерел:

1. М. Р. Лучко, І. Д. Бенько. Бухгалтерський облік в різних країнах. Навчальний посібник. 2016. С. 23-24. URL:
<http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/16824/1/%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B0%20%D0%B7%D0%B0%D1%80.%20%D0%BA%D1%80.pdf>
2. У. О. Марчук. Формування систем бухгалтерського обліку. 2018. С.3-4. URL:
http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2018/58.pdf
3. Кузьмич Софія, Ільїн Валерій. Особливості бухгалтерського обліку в зарубіжних країнах. 2020. С.3-5. URL:
<http://188.190.43.194:7980/jspui/bitstream/123456789/8542/1/%d0%86%d0%91%d0%9e-2-20-42-48.pdf>
4. Литвінчук О.В., Забчук В.Д.. Види бухгалтерського обліку: взаємозв'язок та відмінності. 2019. С.32.. URL:
<http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/34142/1/%D0%9E%D0%9F%D0%97-41%20%D0%9B%D0%B8%D1%82%D0%B2%D1%96%D0%BD%D1%87%D1%83%D0%BA%20%D0%9E.%20%D0%92.%20%D0%92%D0%B8%D0%B4%D0%B8%20%D0%B1%D1%83%D1%85%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%D1%83%20%D0%B2%D0%B7%D0%B0%D1%94%D0%BC%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D1%8F%D0%B7%D0%BE%D0%BA%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96.pdf>

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В США ТА УКРАЇНІ

Мошковська О. А., д-р екон наук, професор, Костенко О. О., здобувач вищої освіти, Державний торговельно-економічний університет, м. Київ

Діяльність підприємства в ринкових умовах передбачає безперервний потік грошових коштів і тому, його слід розглядати, як важливий ресурс і результат підприємницької діяльності. В умовах нестабільності законодавства та розвитку економіки, орієнтованої на міжнародне співробітництво,